

Časopis pro pěstování matematiky

Karel Drbohlav

Zemřel akademik Vladimír Kořínek

Časopis pro pěstování matematiky, Vol. 107 (1982), No. 1, 101--103

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/108316>

Terms of use:

© Institute of Mathematics AS CR, 1982

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

ZPRÁVY

ZEMŘEL AKADEMIK VLADIMÍR KOŘÍNEK

KAREL DRBOHLAV, Praha

Dne 2. června 1981 zemřel v Praze akademik Vladimír Kořínek, nositel Řádu práce, vynikající český matematik. Patřil k těm, kteří desítky let obětavě budovali československou vědu, zasloužili se o její poválečný růst a rozmach, kteří věnovali své nejlepší síly výchově mladé vědecké generace.

Akademik Vladimír Kořínek se narodil 18. dubna 1899 v Praze. Vyhraněný zájem o matematiku ho přivedl ke studiu matematiky a fyziky na Karlově universitě v Praze v letech 1918–1923. Jeho učiteli byli K. Petr, B. Bydžovský, M. Kössler aj. Zvláště K. Petr měl na mladého Vladimíra Kořínka veliký vliv. Pod jeho vedením vypracoval Kořínek disertační práci o počtu reprezentací celých kladných čísel ternárními indefinitními kvadratickými formami a získal v roce 1923 doktorát přírodních věd. Disertační práce byla první ze série jeho prací věnovaných aritmetické teorii kvadratických forem.

Po ročním stipendijním pobytu na Sorboně a na Collège de France přijal Kořínek bezplatné asistentské místo v matematickém semináři přírodovědecké fakulty University Karlovy a současně vyučoval na gymnasiu. V letech 1925–1927 byl asistentem II. fyzikálního ústavu ČVUT a v letech 1927–1931 asistentem II. ústavu matematiky na vysoké škole strojního a elektrotechnického inženýrství ČVUT. Školní rok 1929–1930 však strávil u profesora E. Artina na universitě v Hamburku a tento pobyt měl velký vliv na zaměření jeho další vědecké činnosti.

V roce 1931 se habilitoval z matematiky na přírodovědecké fakultě University Karlovy na základě habilitační práce o kvadratických tělesech v kvaternionových okruzích. Touto prací zahrnuje Kořínek výzkum v oblasti teorie algeber, který mu přinesl nemalý úspěch a mezinárodní uznání.

Přes úspěšnou habilitaci, která byla později přenesena i na vysokou školu strojního a elektrotechnického inženýrství a na vysokou školu speciálních nauk ČVUT, nenachází Kořínek možnost dalšího uplatnění na akademické půdě a proto přijímá místo ve Státním úřadě statistickém, kde v letech 1931–1935 pracuje ve statisticko-vědecké službě. Teprve v roce 1935 byl Kořínek, na návrh z roku 1931, jmenován mimořádným profesorem matematiky přírodovědecké fakulty University Karlovy

v Praze — z úsporných důvodů nebylo místo uvolněné smrtí profesora J. Sobotky řadu let obsazováno.

Přichází období, ve kterém se profesor Kořínek zabývá teorií grup. Dopracovává se opět mezinárodního úspěchu a uznání zejména svými výsledky o jejich direktních rozkladech. Jeho akademická dráha je však přerušena roku 1939 nacistickou okupací a uzavřením českých vysokých škol. Na přírodovědeckou fakultu se znovu vrací až po osvobození v roce 1945. Současně je jmenován řádným profesorem se zpětnou platností od roku 1940.

Válka přinesla mnoho problémů do života osvobozených národů. Neobyčejně vzrostly nároky na vědecký výzkum a na výchovu vědecky vzdělaných kádrů. Dochází k důležitým změnám v politickém, kulturním i vědeckém životě naší společnosti. Profesor Kořínek se novým úkolům, které praxe přináší do našeho matematického života, obětavě a energicky věnuje. Vydává základní českou učebnici algebry, na které začal pracovat již za okupace, věnuje se studentům, doktorandům a aspirantům s nevšední poctivostí a opravdovostí. Získává mladé pracovníky pro studium teorie svazů, v němž sám dosáhl znamenitých výsledků. Získává je pro studium Abelových grup, univerzálních algeber a dalších abstraktních algebraických struktur. Jeho zásluhou vzniká pražský algebraický kolektiv.

Profesor Kořínek byl členem řady významných vědeckých institucí. Sem patří Královská česká společnost nauk, Česká akademie věd a umění, Československá národní rada badatelská. Byl členem Společnosti pro kulturní a hospodářské styky s SSSR, členem Československého výboru Obránců míru. Byl řádným členem Československé akademie věd od jejího založení v roce 1952. Byl členem kolegia matematiky ČSAV, členem vědeckých rad řady institucí včetně MÚ ČSAV, MFF UK, MÚ KU. V letech 1953–1955 byl děkanem MFF UK. Byl předsedou komise pro obhajoby kandidátských a předsedou komise pro obhajoby doktorských disertací z algebry a z teorie čísel. Byl členem redakčních rad matematických časopisů, pracoval v nejrůznějších komisích pro středoškolskou matematiku a pro matematickou terminologii. Byl dlouholetým funkcionářem Jednoty československých matematiků a fyziků; byl zejména jejím prvním místopředsedou v letech 1956–1962.

Za svou záslužnou činnost byl akademik Kořínek vyznamenán v roce 1962 Řádem práce, v roce 1960 stříbrnou medailí University Karlovy „Za mimořádné zásluhy o rozvoj Karlovy university“, v roce 1968 „Pamětní medailí University Karlovy“, v roce 1969 zlatou medailí Bernarda Bolzana „Za zásluhy o rozvoj matematických věd“ a stříbrnou medailí University J. E. Purkyně v Brně.

Československá matematická veřejnost ztratila v osobě akademika Kořínka vynikající osobnost, která se nezapomenutelně vepsala do dějin československé moderní matematiky. Jeho žáci a kolegové v něm ztratili dobrého člověka, laskavého přítele a obětavého učitele, který nikdy nebude zapomenut.

